

Samenvatting proefschrift William Orie

Titel: Financieringsobstakels voor Micro, Kleine en Middelgrote Bedrijven in Suriname.

Een studie vanuit een “small-state” perspectief

In deze studie is onderzoek gedaan naar de omvang en aard van financieringsobstakels waarmee micro-, kleine en middelgrote bedrijven (MKM-bedrijven) in Suriname worden geconfronteerd, en wel vanuit een small-state perspectief. De studie is (mede) ingegeven door het ontbreken van studies over dit onderwerp voor Suriname, terwijl er aanwijzingen zijn dat financieringsobstakels de groei van deze categorie bedrijven beperken. Ondanks uitgebreide literatuur over het onderwerp, is het vraagstuk onvoldoende onderzocht vanuit een small-state perspectief, evenals andere determinanten van financieringsobstakels, zoals etniciteit, religie en netwerken. Daarenboven is geen aandacht besteed aan microbedrijven in Suriname in de beschikbare internationale enquêtes over Suriname, terwijl deze categorie bedrijven feitelijk het grootste aandeel heeft in de Surinaamse bedrijvenpopulatie. Deze bedrijven worden in mijn onderzoek wel meegenomen.

Theoretische verklaringen over de toegang tot externe financiering zijn gericht op informatie-asymmetrie en transactiekosten vanuit een aanbodzijdeperspectief. Ik betoog dat informatie-asymmetrie en transactiekosten ook de toegang tot financiering aan de vraagzijde van de kredietmarkt beïnvloeden. Bovendien kunnen factoren, zoals etniciteit, religie, netwerken, gender en opleiding, ook een rol spelen bij de toegang tot financiering voor MKM-bedrijven.

Small states hebben unieke kenmerken die zijn geworteld in hun omvang en hun relatief kleine markten. Deze omvatten kleinschaligheid van de markt en capaciteitsbeperkingen, macro-economische volatiliteit, een smalle economische basis en beperkte concurrentie, zwakke kredietmarktinfrastructuur, ondoorzichtigheid van informatie en hoge kosten. Deze specifieke kenmerken hebben op hun beurt invloed op de toegang tot financiering voor MKM-bedrijven.

Op basis van datapooling van zes kleine Caribische staten, waaronder Suriname, concludeer ik dat bedrijven die actief zijn in de industriële sector, jongere bedrijven, door vrouwen geleide bedrijven en bedrijven zonder gecontroleerde financiële jaarrekeningen, meer financieringsobstakels ervaren dan hun respectievelijke tegenhangers.

In het kader van dit onderzoek is een unieke enquête op bedrijfsniveau uitgevoerd in Paramaribo, de hoofdstad van Suriname en het centrum van de economie van het land. De resultaten geven aan dat MKM-bedrijven voornamelijk interne financiële middelen, commerciële banken en privékapitaal gebruiken om hun werk- en investeringskapitaal te financieren. Commerciële banken zijn de belangrijkste bron van externe financiering voor bedrijven in het land. Ongeveer 53 procent van de ondervraagde bedrijven gaf aan dat de toegang tot financiering tot op zekere hoogte een belemmering is voor hun bedrijfsactiviteiten.

Een schatting van een Probitmodel laat zien dat bedrijven in de industriële, constructie- en handelssector meer financieringsobstakels ervaren in vergelijking met bedrijven in de dienstensector. Ook kwam naar voren dat de leeftijd van een bedrijf, de juridische status, etniciteit (Creools, Indisch, Javaans en gemengd in vergelijking met Chinees), religie (Moslims in vergelijking met Christenen) en deelname aan netwerken belangrijke bepalende factoren zijn van financieringsobstakels voor MKM-bedrijven in Paramaribo. De bevindingen met betrekking tot etniciteit en religie kan liggen in onder andere een verschil in fysiek, financieel en sociaal kapitaal. Bij de Chinese bedrijven kan de beheersing van de Nederlandse taal ook van invloed zijn.

Bij de Surinaamse banken is ook een unieke enquête uitgevoerd, waaruit blijkt dat banken te maken hebben met de volgende obstakels bij het verstrekken van krediet aan MKM-bedrijven: macro-economische instabiliteit, stringente regelgeving, zwaktes in het informatie-, contractueel- en handhavingsraamwerk, bank-specifieke factoren en MKM-bedrijven specifieke factoren.

Zowel MKM-bedrijven als banken achten de volgende overheidsinterventies aanzienlijke invloed te hebben op de toegang tot financiering: de introductie van centra voor bedrijfssteuning; kredietregistratiebureau's; pandregister voor roerende en onroerende goederen; kredietgarantiefondsen; hervorming van het onderpand raamwerk om zekerheden op roerende goederen mogelijk te maken; en financiële educatie.

Dit onderzoek levert diverse cruciale bijdragen aan de literatuur over financieringsobstakels voor MKM-bedrijven in small states. Dit is het eerste kwantitatief onderzoek naar financieringsobstakels in Suriname en is voornamelijk uitgevoerd vanuit het perspectief van een small state. Ook is zowel de vraag- als aanbodzijde van de kredietmarkt onderzocht om eenzijdige bevindingen te voorkomen. Ten slotte levert deze studie nieuw bewijs dat etniciteit, religie en netwerken ook bepalende factoren zijn van financieringsobstakels voor de MKM-bedrijven.